

Delopdatering af regionalplanen for planområde I i Schleswig-Holstein, kapitel 4.7 vedrørende temaet Vindenergi på land Udkast juli 2025

Bilag 3 til § 1 i delstatsforordningen vedrørende
delopdatering af regionalplanen for planområde I
i Schleswig-Holstein, kapitel 4.7 vedrørende temaet
Vindenergi på land (regionalplan I,
delopdateringsforordning):

Miljørapport, regionalplan, planområde I, kapitel 4.7

5 Den forventede udvikling i miljøtilstanden ved manglende gennemførelse af planen

Opstilling og drift af VEA er i henhold til § 35, stk. 1, nummer 5 i byggeloven (BauGB) tilladt i det åbne land, såfremt ingen modstridende offentlige interesser foreligger. VEA er dermed privilegerede i det åbne land og skal, ligesom for eksempel landbrugsbedrifter, som udgangspunkt opføres i det åbne land, såfremt de faglige godkendelsesbetingelser er opfyldt.

Ved hjælp af delopdateringen af regionalplanen om temaet Vindenergi på land defineres prioritetsområderne til vindenergi. Derved koncentrerer nybyggeri og udvidelse af VEA i de definerede prioritetsområder. Da prioritetsområderne til vindenergi ligeledes er blevet defineret på baggrund af en række miljømæssige kriterier for at minimere indvirkningen på områder med sårbare naturværdier (se kapitel **Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**), minimeres miljøkonflikter principielt gennem den regionalplanmæssige styring af vindenergi-tiltagene. I forhold til rumplaceringsmålene udgør de definerede prioritetsområder konfliktfrie områder og i forhold til rumplaceringsprincipperne relativt konfliktfrie områder.

I henhold til § 3, stk. 1 i WindBG er delstaterne forpligtede til at definere en procentdel af delstatens areal til vindenergi på land. Ved fastlæggelsen af udelukkelsesområder for udnyttelse af vindenergi via rumplaceringsmålene er en stor del af delstatens areal blevet udelukket fra denne anvendelse. På baggrund af definitionen af prioritetsområder til vindenergi koncentrerer anvendelsen primært i disse områder. Da prioritetsområderne i hvert enkelte tilfælde er blevet vurderet med hensyn til definerbarhed og betydningen af planlægningsniveauet, samt miljøpåvirkningerne, kan det antages, at miljøtilstanden i forhold til disse kriterier uden regionalplanen grundlæggende vil udvikle sig dårligere end med regionalplanen.

9 Miljøindvirkninger på tværs af grænserne

I forbindelse med udarbejdelsen af regionalplanen blev der ligeledes udført en undersøgelse af og taget hensyn til miljøindvirkningerne på tværs af grænserne i området omkring de grænsenære potentielle arealer.

Planområde I grænser op til Kongeriget Danmark. Både omkring Weesby, Böxlund, Jardelund (kreds Schleswig-Flensburg) og omkring Süderlügum, Ellhöft, Westre, Ladelund, Bramstedtlund (kreds Nordfriesland) befinder der sig potentielle arealer tæt på grænseområdet. I forbindelse med en definition af prioritetsområder i disse områder kan indvirkninger på dansk side ikke udelukkes. Af denne årsag blev de ansvarlige danske myndigheder inddraget i scoping-processen som led i miljøvurderingen.

Som et resultat af inddragelsen blev prioritetsområderne udvalgt således, at der ikke opstår væsentlige miljøindvirkninger på dansk territorium.

Indvirkningen på EU-fuglebeskyttelsesområdet Sønder Ådal (DK009X063) på dansk side blev undersøgt i forbindelse med en FFH-konsekvensvurdering.

I forhold til EU-fuglebeskyttelsesområdet "Sønder Ådal" blev det potentielle areal SH_EUV_001 nærmere undersøgt med henblik på arealets forenelighed med områdets bevaringsmål. Den regionalplanbaserede FFH-konsekvensvurdering kan ikke udelukke betydelige forstyrrelser af bevaringsmålene for fuglebeskyttelsesområdet. Alligevel antages det, at konflikter uden for en afstand på 500 meter (enghøg) fra EU-fuglebeskyttelsesområdet normalt kan forebygges ved hjælp af relevante tiltag i forbindelse med godkendelsesproceduren eller i anlæggenes driftsfase.

12 Generel, let-forståelig, ikke-teknisk opsummering

Grund

Den 1. februar 2023 trådte den føderale lov om øget og fremskyndet udbygning af vindenergianlæg (VEA) på land i kraft. Dermed har forbundsstaten indført et nyt regelsæt for planlægning og godkendelse af VEA. Denne "vind-på-land-lovgivning" omfatter blandt andet den nye lov om fastsættelse af arealbehov til vindenergi på land (WindBG), ændringer i byggeloven (§ 245e BauGB, § 249 BauGB) samt ændringer i rumplaceringsloven (§ 27, stk. 4 ROG). Med indførelsen af WindBG har den føderale lovgiver forpligtet delstaterne til at definere såkaldte vindenergiområder og opnå visse arealbidragsværdier. For at opfylde den lovmæssige forpligtelse til at stille vindenergiområder til rådighed blev procedurerne for delopdatering af delstatsudviklingsplanen, samt delopdateringen af regionalplanerne for planområderne I, II og III, hver især vedrørende temaet Vindenergi på land, igangsat med bekendtgørelsen af planlægningsintentionerne den 15. januar 2024 (Amtsblatt für Schleswig-Holstein 2024, side 78 ff.). På baggrund af en delopdatering af LEP Windenergie skal en delopdatering af regionalplanerne I, II og III vedrørende temaet Vindenergi på land udfærdiges. For delopdateringen af regionalplanerne vedrørende temaet Vindenergi på land skal der i henhold til § 8, stk. 1 i rumplaceringsloven (ROG) gennemføres en miljøvurdering, hvor planens forventede væsentlige indvirkninger skal identificeres, beskrives og vurderes.

Miljøvurderingen har til formål at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling og bidrage til, at miljøhensyn indarbejdes i forbindelse med udarbejdelse og vedtagelse af planer. Et væsentligt element i miljøvurderingen er den foreliggende miljørapport, som skal udarbejdes i henhold til § 8, stk. 1, i rumplaceringsloven (ROG). Det påkrævede indhold i miljørapporten fremgår af bilag 1 til rumplaceringsloven (ROG) i henhold til § 8, stk. 1.

Genstand for og væsentlige mål for delopdatering af regionalplanen

Regionalplanen for vindenergi definerer konkrete prioritetsområder til udnyttelse af vindenergi i overensstemmelse med WindBG. Udvidelsen af udnyttelsen af vindenergi skal fortsættes med omhu under hensyntagen til alle relevante interesser såsom beskyttelse af naboer, udvikling af beboelsesområder, turisme, skibs- og luftfartssikkerhed, landbrug, beskyttelse af vandløb, natur og arter samt fredede monumenter.

Miljøvurderingens metode og kriterier

Grundlaget for definitionen af egnede prioritetsområder til vindenergi udgøres af vurderingsprocessen i regionalplanlægningen baseret på LEP Windenergie.

I miljørapporten beskrives og vurderes de væsentlige miljøindvirkninger, som planlægningen forventes at medføre. Dette sker for de enkelte mål og principper, der fastlægges i planen. I den forbindelse er det væsentlige undersøgelsestema definitionen af konkrete geografiske prioritetsområder til vindenergi.

Miljøindvirkningerne af alle foreslåede prioritetsområder til vindenergi er dokumenteret i miljørapporten. De er resultatet af de i miljørapporten detaljeret beskrevne undersøgelses- og vurderingstrin til fastlæggelse af egnede prioritetsområder. Vurderingen af de arealrelaterede indvirkninger dokumenteres ligeledes detaljeret for de enkelte arealer i datablade, der vedlægges miljørapporten som bilag.

Miljøvurderingen er således integreret i beslutnings- og vurderingsprocessen. I det omfang, at definitionen af egnede prioritetsområder bygger på kriterier inden for miljøbeskyttelse, drejer det sig om deltrin i miljøvurderingen.

Resultater af miljøvurderingen

I princippet medfører delopdateringen af regionalplanen vedrørende temaet Vindenergi på land positive miljøeffekter sammenlignet med en situation uden regionalplan. Disse opstår som følge af den rumlige styring af udnyttelsen af vindenergi i modsætning til en ureguleret udvikling af udnyttelsen af vindenergi på det åbne land i henhold til privilegiet i § 35, stk. 1, nummer 5, i byggeloven (BauGB). De i LEP Windenergie beskyttede interesser ville ikke være beskyttet mod udnyttelse af VEA i samme omfang, som det er tilfældet med den foreslåede regionalplan og dens koncentrationseffekt i de definerede prioritetsområder. I den forbindelse kan det antages, at miljøtilstanden i forhold til disse kriterier grundlæggende ville udvikle sig dårligere uden regionalplanen end med regionalplanen.

På trods af den rumlige styring af udnyttelsen af vindenergi via prioritetsområder til vindenergi kunne indvirkninger eller potentielle konfliktrisici i forhold til de betragtede miljømæssige kriterier ikke helt undgås i forbindelse med den valgte arealafgrænsning. Dette skyldes, at arealmålene i WindBG, samt delstatens klima- og energipolitiske målsætninger, ligeledes blev taget i betragtning i vurderingen. De resterende væsentlige miljøindvirkninger begrænser sig til en række miljørelaterede vurderingsinteresser. Potentielle konfliktrisici for miljøværdier, som er repræsenteret gennem udelukkende mål i rumplaceringen, kan undgås fuldstændigt.

Ingen væsentlige miljøindvirkninger på tværs af grænserne forekommer. Væsentlige indvirkninger på Natura 2000-områder kan udelukkes. På baggrund af det tilgængelige vidensgrundlag på regionalt plan kan konflikter i forhold til artsbeskyttelse ligeledes udelukkes i vid udstrækning.

Vurdering af alternative muligheder

Andre eller alternative planlægningsmuligheder blev overvejet og undersøgt på flere niveauer under hele planlægningsprocessen med henblik på definition af prioritetsområder til vindenergi. I den forbindelse blev miljøinteresserne ligeledes taget i betragtning. Proceduren og beslutningerne dokumenteres detaljeret i miljørapporten.

Som første trin blev alternative målsætningskoncepter for definition af koncentrationszoner til vindenergi undersøgt. For at opnå en så landsdækkende koordinering og styring af udvidelsen af vindenergi som muligt blev det besluttet at definere prioritetsområder i regionalplanen. Udvalgelsen af de enkelte prioritetsområder til vindenergi foregik iterativt som en optimeringsproces. Alternative overvejelser i forbindelse med den konkrete vurderingsbeslutning vedrørende enkelte prioritetsområder til vindenergi er dokumenteret i databladene for de respektive prioritetsområder inden for det samlede planlægningskoncept.

Manglende viden

Det påpeges generelt, at det regionale planlægningsniveau har visse begrænsninger i sin rækkevidde og handlekraft. På dette planlægningsniveau er man i høj grad begrænset til at bruge generelle digitalt tilgængelige data om miljøværdier, der er følsomme over for vindenergi. Detaljerede oplysninger om individuelle elementer, for eksempel om områder med fredningsinteresser eller forekomsten af bestemte vindfølsomme arter, som ikke indgår i et landsdækkende datasæt, kunne kun anvendes i begrænset omfang. I princippet er der mulighed for at tage hensyn til sådanne data på det efterfølgende godkendelsesniveau.

Overvågning

I henhold til § 8, stk. 4, i rumplaceringsloven (ROG) skal de væsentlige miljøindvirkninger ved gennemførelsen af regionsplanen overvåges. Formålet med overvågningen er blandt andet at identificere uforudsete negative konsekvenser på et tidligt tidspunkt for at kunne implementere egnede afhjælpende tiltag.

Overvågningskravet gælder for planens implementeringsfase efter beslutningstagning og i hele planens varighed.

I forbindelse med overvågning af delopdateringen af regionalplanens vedrørende temaet Vindenergi på land skal især følgende af delstatens overvågningsinstrumenter anvendes:

- Rumovervågnings- og planlægningsinformationssystem til delstatsplanlægning, bestående af kortlægningssystem, kommunedatabase, rumplaceringsregister og geografisk informationssystem til visning, analyse og udlevering af geodata.
- Overvågningsprogrammer fra Landesamt für Umwelt (LfU): Overvågning i nationalparken Schleswig-Holsteinisches Wattenmeer, overvågning af ynglefugle, overvågning af FFH-habitattyper.
- Overvågningstiltag i forbindelse med godkendelsesplanlægning med fokus på, hvorvidt og i hvilket omfang bestemte fugle- eller flagermusarter påvirkes af de etablerede VEA.